

بسمه تعالی

شیوه نامه تهیه طرح جامع مدیریت پسماندهای عادی کشور

این شیوه نامه در راستای ماده ۴ و ۶ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندهای کشور مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی جمهوری اسلامی ایران با هدف نظام مند نمودن و یکسان سازی نحوه مطالعه و انجام طرح های جامع مدیریت پسماند های عادی در سطح کشور با هدف :

- کمینه سازی تولید
 - فراهم سازی استفاده مجدد
 - افزایش بازیافت و بازیابی مواد با تاکید ویژه بر تفکیک از مبدأ
 - افزایش عملیات مکانیکی و بیولوژیکی برای بازیابی مواد و انرژی
 - کاهش تدریجی و اصولی دفن پسماندها
 - افزایش رضایت و مشارکت ذینفعان و مخاطبین
 - ارتقاء سطح فن آوری و بهینه سازی روشهای اجرایی
 - بستر سازی مشارکت بخش خصوصی و کاهش تصدی گری سازمان
 - بهینه سازی ساختارهای مالی و بودجه ریزی
- تهیه و ارایه شده است.

دامنه کاربرد

دامنه کاربرد این شیوه نامه مجموعه فعالیتهای مدیریت اجرایی پسماندهای عادی در محدوده شهرداریها، بخشداری ها و دهیاریهای موجود در سطح استانهای کشور می باشد.

ماده ۱- خصوصیات کلی طرح جامع

بطور کلی مدیریت های اجرایی پسماند در تهیه طرح های جامع موظف به رعایت موارد ذکر شده بشرح ذیل می باشند :

الف- در تعیین محدوده انجام مطالعات، اولویت با مطالعات استانی می باشد . در صورت وجود شرایط خاص فرهنگی ، اجتماعی ، اقتصادی ، سیاسی و زیست محیطی، کارگروه استانی می بایست با در نظر گرفتن موارد فوق نسبت به پهنه بندی استان جهت انجام مطالعات اقدام نماید.

ب- با توجه به پهنه بندی موضوع بند الف، مشاور موظف است تا در تهیه طرح جامع، کلیه تجهیزات و تاسیسات مورد نیاز مدیریت اجرایی پسماند را به گونه ای پیش بینی نماید تا امکان استفاده مشترک از این تجهیزات و تاسیسات برای شهرداریها و دهیارها و بخشدارها موجود در پهنه مربوطه فراهم گردد.

د- کارگروه استانی موظف است تا با توجه به میزان تولید پسماندهای جامد در شهرهای مورد مطالعه، نسبت به تخصیص هزینه مطالعات بر اساس سهم تولید پسماند در پهنه مطالعه اقدام و متولی واحدی را جهت انجام امور قرارداد تعیین نماید.

ه- مشاور موظف است نسبت به تهیه شرح خدمات تفصیلی و نهایی طرح جامع متناسب با شرایط پهنه مورد مطالعه اقدام نماید.

ماده ۲- نحوه انتخاب مشاور

الف- مشاور مطابق آئین نامه ها و دستورالعمل های مربوط به انتخاب مشاور مصوبه شماره ۸۴۱۷۸/ت ۳۴۱۶۲ مورخ ۸۵/۷/۱۶ هیئت وزیران با عنوان " آئین نامه بند ۵ ماده ۲۹ قانون برگزاری مناقصات " انتخاب می گردد.

ب- در بند ب ماده ۱۴ مصوبه فوق درخصوص ارزیابی کیفی مشاوران، منظور از تجربه (سوابق اجرایی)، طرح های زیست محیطی مرتبط با مدیریت پسماند می باشد و مشاور باید دارای تجربه در موضوع مدیریت پسماند بوده و از جمله دارای نیروهای متخصص کارشناس، کارشناس ارشد یا دکترا در رشته های ذیل باشد:

برنامه ریزی شهری و روستایی، مهندسی عمران، مهندسی مکانیک، مهندسی کشاورزی (گرایش ماشین آلات و زراعت)، مهندسی محیط زیست، بهداشت محیط، مهندسی شیمی (گرایش محیط زیست، فرایند و آزمایشگاه)، مهندسی کامپیوتر (نرم افزار)، آمار، آب شناسی و منابع آب

ماده ۳- اطلاعات مورد نیاز جهت انجام مطالعات

به منظور انجام مطالعات طرح جامع در محدوده مورد مطالعه، استانداری، شهرداریها و دهیاری هاموظف می باشند تا نسبت به ارائه و همکاری در زمینه گرد آوری اطلاعات مورد نیاز مشاور به شرح ذیل اقدام نمایند.

- ارائه فایل نقشه های محدوده مورد مطالعه (نقشه های طرح هادی، طرح تفصیلی، کاربری اراضی و توپوگرافی)
- همکاری در تهیه کلیه اطلاعات قابل دسترس در زمینه محیط فیزیکی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی
- ارائه تسهیلات اداری لازم برای تهیه اطلاعات و آمار مورد نیاز

- ارایه اطلاعات ثبت شده در خصوص تولید پسماندها (کمیت و کیفیت)^۱
- ارایه اطلاعات و آمار در خصوص وضعیت موجود مدیریت پسماندهای عادی شامل اطلاعات ذخیره سازی، جمع آوری، پردازش و دفع و هزینه های انجام این امور

ماده ۴- شرح خدمات انجام مطالعات طرح جامع

مشاور موظف است با توجه به نتایج مورد انتظار از طرح جامع نسبت به انجام این مطالعات تحت سه مرحله مشخص به شرح ذیل اقدام نماید:

مرحله اول : شناسایی ، مستند سازی و تجزیه و تحلیل وضعیت موجود

مرحله دوم: انجام مطالعات امکان سنجی و ارائه گزینه های مناسب مدیریت پسماند

مرحله سوم: ارائه برنامه های اجرایی مدیریت پسماند

شرح تفصیلی خدمات مورد نیاز جهت انجام مطالعات طرح جامع در پیوست شماره ۱ این شیوه نامه ارایه شده است.

تبصره ۱: کارفرما می تواند بر اساس نیازها و ویژه گیهای محدوده مورد مطالعه نسبت به افزایش بندهای شرح خدمات موضوع پیوست یک (۱) اقدام نماید. بدیهی است مشاور به هیچ عنوان نمی تواند دخل و تصرفی در بندهای ارایه شده در شرح خدمات نموده و آن را کم یا زیاد نماید.

ماده ۵- کارگروه استانی مدیریت پسماند مسئول نظارت بر حسن اجرا و رعایت مفاد این شیوه نامه بوده و نظارت عالی بر عهده وزارت کشور (سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور) است.

ماده ۶- این دستورالعمل در ۶ ماده و یک تبصره تهیه و جهت اجرا به معاونین امور عمرانی استانداریهای سراسر کشور ابلاغ می گردد.

^۱ - منظور اطلاعات موجود در خصوص کمیت و کیفیت تولید پسماندهای جامد عادی در محدوده مورد مطالعه بوده که در صورت عدم وجود این اطلاعات کارفرما می بایست با هزینه خود نسبت به تولید و ارایه اطلاعات به مشاور طرح جامع اقدام نماید.

پیوست شماره یک

شرح تفصیلی خدمات مورد نیاز جهت انجام مطالعات طرح جامع

مرحله ۱- شناسایی، مستند سازی و تجزیه و تحلیل وضعیت موجود

این مرحله از مطالعات شامل دو بخش بوده و به شرح زیر انجام می پذیرد:

۱-۱- مطالعات شناخت محیط مورد مطالعه:

شناخت ویژگیهای فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در منطقه مورد مطالعه، بیانگر و ترسیم کننده وضعیت محیطی آن منطقه می باشد. شناخت وضعیت محیطی و ساختارهای آن یکی از عوامل عمده و تعیین کننده در چهارچوب مطالعات مورد نیاز برای ارائه طرح های جدید، بویژه طرح های بهداشتی - زیست محیطی، محسوب گردیده بطوریکه کارآیی طرح های جدید بدون شناسایی این ویژگیها، کاری غیر علمی و نا کارآمد خواهد بود. مطالعات این بخش از مرحله اول در بر گیرنده مطالعات زیر می باشد:

• مطالعات محیط فیزیکی مشتمل بر:

- مطالعات اقلیمی در محدوده مورد مطالعه
- مطالعات هیدرولوژی در محدوده مورد مطالعه
- مطالعات زمین شناسی و تکتونیک در محدوده مورد مطالعه
- مطالعات خاکشناسی در محدوده مورد مطالعه
- مطالعات توپو گرافی در محدوده مورد مطالعه

• مطالعات محیط اجتماعی

- جمعیت در محدوده مورد مطالعه، رشد آن در گذشته و چشم انداز آن در آینده
- توزیع و تراکم جمعیت در محدوده مورد مطالعه
- ساختار جمعیت در محدوده مورد مطالعه (گروههای سنی، جنسی، سواد و آموزش)
- سکونت گاههای جمعیتی در محدوده مورد مطالعه

• مطالعات محیط فرهنگی

- موسسات و گروههای مختلف اجتماعی در محدوده مورد مطالعه
- مشارکت، سازگاری و همکاری گروههای مختلف اجتماعی در محدوده مورد مطالعه
- شاخص های اجتماعی، بهداشتی، آموزشی و اپیدمیولوژیکی در محدوده مورد مطالعه
- عادات و سنن ملی، محلی و مذهبی در محدوده مورد مطالعه
- توریسم و گردشگری در محدوده مورد مطالعه

• مطالعات محیط اقتصادی

- فعالیتهای اقتصادی در محدوده مورد مطالعه
- الگوهای اشتغال یا بیکاری در محدوده مورد مطالعه
- سطح در آمد و هزینه در محدوده مورد مطالعه
- ارزش زمین و بنا در محدوده مورد مطالعه
- وضعیت ساخت ها و زیر ساختها در محدوده مورد مطالعه
- وضعیت کاربری ارزی در محدوده مورد مطالعه
- طرح های توسعه آینده در محدوده مطالعه

۱-۲- بررسی وضعیت موجود مدیریت پسماندهای جامد :

در مجموع بهره گیری از سیستم انتظام بخشی که کلیه مراحل تولید، ذخیره سازی ، جمع آوری، حمل و نقل ،پردازش و دفع پسماندهای جامد را کنترل و راهبری نماید، مدیریت پسماندهای جامد گفته می شود.

از نقطه نظر علمی هر طرح جدیدی که بخواهد وضعیت و شرایط نامطلوب سیستم های مدیریتی موجود را سامان بخشی نماید می بایست در وهله اول به مسائل زیربنایی آن توجه نموده و با استفاده از تجارب و شناخت کمی و کیفی مسائل موجود نسبت به ارائه راه حل های مناسب و مؤثر در کلیه مراحل مدیریتی اقدام نماید. بنابراین ، شناخت و برآورد وضعیت موجود مدیریت پسماندهای جامد ،پیش نیاز اصلی برای طراحی فرآیندها و پیشنهادات اصلاحی می باشد. مطالعات این بخش از مرحله اول در بر گیرنده مراحل زیراست :

• شناخت منابع تولید پسماند در محدوده مورد مطالعه

- شهری (خانگی، تجاری ، آموزشی و اداری)
- صنعتی و کارگاهی
- کشاورزی
- بهداشتی و درمانی

• بررسی و تجزیه و تحلیل اطلاعات و آمار مربوط به تولید پسماندهای جامد در محدوده مورد مطالعه

- بررسی کمیت تولید پسماند های جامد در محدوده مورد مطالعه
 - بررسی تناژ پسماندهای جامد در سنوات گذشته

- بررسی تناژ پسماندهای تولیدی در وضعیت موجود
- بررسی و آرایه سرانه پسماند تولیدی
- بررسی کیفیت فیزیکی و شیمیایی پسماندهای جامد در محدوده مورد مطالعه
 - بررسی کیفیت پسماندهای جامد در سنوات گذشته
 - بررسی کیفیت پسماندهای تولید در وضعیت موجود
- برآورد کمیت و کیفیت پسماندهای جامد تولیدی در افق طرح جامع و آرایه مدلینگ آن بر اساس متغیرهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی
- بررسی وضعیت فعلی روشهای ذخیره سازی پسماندهای جامد و شناخت مشکلات و تنگناهای آن
 - بررسی تعداد و انواع سیستمهای ذخیره سازی در محدوده مورد مطالعه
 - بررسی جانمایی سیستمهای ذخیره سازی در وضعیت موجود
 - بررسی مزایا و معایب فنی سیستمهای موجود ذخیره سازی
 - بررسی مزایا و معایب بهداشتی و زیست محیطی سیستمهای موجود ذخیره سازی
 - بررسی مزایا و معایب اجتماعی سیستمهای موجود ذخیره سازی
 - بررسی هزینه های سرمایه گذاری و بهره برداری از سیستمهای ذخیره سازی
- بررسی وضعیت فعلی روشهای جمع آوری پسماندهای جامد و شناخت مشکلات و تنگناهای آن
 - بررسی انواع سیستمهای جمع آوری در محدوده مورد مطالعه
 - بررسی نوع و تعداد ناوگان جمع آوری پسماند
 - بررسی جانمایی محیط برداشت بر اساس نوع خودروهای موجود در سیستم جمع آوری
 - بررسی مسیر برداشت بر اساس نوع خودرو در وضعیت موجود
 - زمان سنجی سیستم جمع آوری پسماند در وضعیت موجود
 - بررسی مزایا و معایب فنی سیستمهای موجود جمع آوری
 - بررسی مزایا و معایب بهداشتی و زیست محیطی سیستمهای موجود جمع آوری
 - بررسی مزایا و معایب اجتماعی سیستمهای موجود جمع آوری
 - بررسی هزینه های سرمایه گذاری و بهره برداری از سیستمهای جمع آوری
- بررسی وضعیت فعلی روشهای انتقال پسماندهای جامد و شناخت مشکلات و تنگناهای آن
 - بررسی انواع و تعداد ایستگاههای انتقال در محدوده مورد مطالعه
 - بررسی نوع و تعداد ناوگان حمل و نقل پسماند

- بررسی مسیر برداشت بر اساس نوع خودرو در وضعیت موجود
- زمان سنجی سیستم حمل و نقل پسماند در وضعیت موجود
- بررسی مزایا و معایب فنی سیستمهای موجود حمل و نقل
- بررسی مزایا و معایب بهداشتی و زیست محیطی سیستمهای موجود حمل و نقل
- بررسی مزایا و معایب اجتماعی سیستمهای موجود حمل و نقل
- بررسی هزینه های سرمایه گذاری و بهره برداری از سیستمهای حمل و نقل
- بررسی وضعیت فعلی روشهای بازیافت و پردازش پسماندهای جامد و شناخت مشکلات و تنگناهای آن
 - بررسی سیستم تفکیک از مبدا در محدوده مورد مطالعه
 - بررسی کمیت و کیفیت پسماندهای تفکیک شده در مبدا
 - بررسی محدوده برداشت پسماندهای تفکیک شده در مبدا
 - بررسی مسیرهای برداشت پسماندهای تفکیک شده در مبدا
 - شناسایی اماکن پذیرنده پسماندهای تفکیک شده در محدوده مورد مطالعه (مجاز و غیر مجاز)
 - بررسی سیستمهای پردازش پسماندهای جامد
 - بررسی انواع سیستمهای پردازش پسماندهای جامد در محدوده مطالعه
 - بررسی کمیت و کیفیت پسماندهای پردازش شده
 - بررسی کمیت و کیفیت محصولات تولید شده
 - بررسی مزایا و معایب فنی سیستمهای موجود بازیافت و پردازش
 - بررسی مزایا و معایب بهداشتی و زیست محیطی سیستمهای موجود بازیافت و پردازش
 - بررسی مزایا و معایب اجتماعی سیستمهای موجود بازیافت و پردازش
 - بررسی هزینه های سرمایه گذاری و بهره برداری از سیستمهای بازیافت و پردازش
- بررسی محل دفن فعلی و شناسایی تنگناها و مشکلات مربوط به آن
 - شناسایی موقعیت جغرافیایی مراکز دفن پسماندهای جامد
 - بررسی کاربری زمین های مجاور مراکز دفن پسماندهای جامد
 - بررسی کمیت و کیفیت پسماندهای ورودی مراکز دفن پسماندهای جامد
 - بررسی ظرفیت موجود و قابل دسترس در مراکز دفن پسماندهای جامد

- بررسی ساختها و زیرساختهای موجود در مراکز دفن پسماندهای جامد
- بررسی روشها و شیوههای موجود دفن پسماندهای جامد
- بررسی مزایا و معایب فنی سیستمهای موجود دفن پسماندهای جامد
- بررسی مزایا و معایب بهداشتی و زیست محیطی سیستمهای موجود دفن پسماندهای جامد
- بررسی مزایا و معایب اجتماعی سیستمهای موجود دفن پسماندهای جامد
- بررسی هزینه های سرمایه گذاری و بهره برداری از سیستمهای دفن پسماندهای جامد
- بررسی وضعیت فعلی آموزش پسماندهای جامد و شناخت مشکلات و تنگناهای آن
 - بررسی روشها و شیوههای موجود آموزش پسماندهای جامد در محدوده مورد مطالعه
 - آموزش همگانی
 - آموزش تخصصی
 - بررسی ضریب نفوذ آموزش در گروهها و مخاطبین اجتماعی
 - بررسی مزایا و معایب فنی سیستمهای آموزش پسماندهای جامد
 - بررسی مزایا و معایب اجتماعی سیستمهای آموزش پسماندهای جامد
 - بررسی هزینه های سرمایه گذاری و بهره برداری از سیستمهای آموزش پسماندهای جامد
- بررسی ساختار تشکیلاتی، ضوابط و مقررات جاری و شناسایی مشکلات مربوط به آن
 - بررسی قوانین، آیین نامه ها، دستورالعملها و بخشنامه های جاری در مدیریت پسماند
 - بررسی چارت اداری و سازمانی مدیریت پسماند در وضعیت موجود
 - بررسی نقاط قوت، ضعف، مزایا و معایب ساختار و مقررات موجود
 - بررسی هزینه های مدیریت اجرایی پسماند در وضعیت موجود (پرسنلی، ثابت و متغیر)
- آنالیز قوت، ضعف، تهدید و فرصت مدیریت پسماند در محدوده مورد مطالعه
 - طبقه بندی و الویت بندی نقاط ضعف در سیستم موجود مدیریت پسماند
 - طبقه بندی و الویت بندی نقاط قوت در سیستم موجود مدیریت پسماند
 - طبقه بندی و الویت بندی فرصتها در سیستم موجود مدیریت پسماند
 - طبقه بندی و الویت بندی تهدیدها در سیستم موجود مدیریت پسماند
 - اجرای ارزیابی زیست محیطی در خصوص مدیریت پسماند

مرحله ۲: انجام مطالعات امکان سنجی و ارائه گزینه های مناسب مدیریت پسماند

در این قسمت با توجه به تجزیه و تحلیل اطلاعات و شناخت مشکلات و تنگناهای سیستم موجود در مرحله اول و نیز بررسی مدیریت پسماند های جامد در سایر کشورهای جهان، نسبت به امکان سنجی و ارایه گزینه های مناسب که در برگیرنده کلیه ملاحظات فنی، اقتصادی، اجتماعی، بهداشتی و زیست محیطی است، اقدام می گردد. بطور کلی مطالعات این مرحله در برگیرنده بخشهای زیر است :

۱-۲- بررسی الگوهای مدیریت پسماند در سایر کشورهای جهان :

در این مرحله مشاور ضمن مطالعه وضعیت مدیریت پسماند در سایر کشورهای جهان علاوه بر بررسی تجربیات سایر کشورهای جهان و شناسایی راهبردها و راهکارهای راهبردی ایشان از این آموزه ها در انتخاب گزینه های مدیریت پسماند بهره گیری خواهد نمود :

- بررسی وضعیت موجود مدیریت پسماند در سایر کشورهای جهان
- بررسی و شناسایی راهبرد های مدیریت پسماند در سایر کشورهای جهان
- بررسی و ارزیابی راهکارهای راهبردی در خصوص بهینه سازی مدیریت پسماند در سایر

کشورهای جهان

در بررسی وضعیت مدیریت پسماند سایر کشورها باید پارامترهای ذیل را درخصوص شهرها و روستاها مورد بررسی قرار دهند :

* ساختار تشکیلاتی و مدیریتی

* وضعیت آموزش و اطلاع رسانی

* وضعیت مشارکت مردمی

* وضعیت ذخیره سازی ، حمل و جمع آوری پسماند

* وضعیت بودجه ای

* وضعیت قوانین جاری

- * وضعیت برنامه های اجرایی

۲-۲- ارایه گزینه های مناسب جهت مدیریت پسماندهای جامد:

در این مرحله با توجه به اصول و قواعد مدیریت پسماند های جامد، گزینه های مناسبی برای هریک از بخشهای مدیریت پسماندهای جامد بشرح ذیل ارایه می گردد:

- بررسی گزینه های مناسب در مدیریت اجرایی پسماندهای جامد
 - بررسی شیوه های مناسب برای کاهش تولید و استفاده مجدد از پسماندهای جامد
 - بررسی و ارایه گزینه های مناسب برای ذخیره سازی موقت پسماندهای جامد
 - بررسی و ارایه گزینه های مناسب برای جمع آوری و حمل پسماندهای جامد

- بررسی و ارایه گزینه های مناسب برای بازیافت و پردازش پسماندهای جامد
- بررسی و ارایه گزینه های مناسب برای دفع نهایی پسماندهای جامد
- ارایه گزینه های ترکیبی (سناریو ها) با توجه به نتایج مرحله قبل
- انتخاب معیارهای مناسب جهت ارزیابی گزینه های ترکیبی مدیریت پسماند های جامد
- ارزیابی و امکان سنجی گزینه های ترکیبی سیستم مدیریت پسماند های جامد
- ارایه گزینه نهایی مدیریت پسماندهای جامد منطبق با شرایط مختلف فیزیکی، اجتماعی و اقتصادی جوامع تحت پوشش طرح

۲-۳- ارایه ساختار تشکیلاتی مدیریت پسماندهای جامد:

به دنبال انجام مطالعات مرحله اول و شناسایی نقاط ضعف و قوت سیستم مدیریتی موجود، و نیز با در نظر گرفتن گزینه نهایی مدیریت پسماند در این بخش از مطالعات، ساختار تشکیلاتی مناسبی جهت راهبری مدیریت پسماندها در سطح محدوده های مورد مطالعه ارایه خواهد شد.

۲-۴- زمینه سازی و ایجاد انگیزه برای مشارکت بخش خصوصی :

با توجه به اینکه خصوصی سازی یکی از سیاست های تاکید شده بانک جهانی در کشورهای در حال توسعه می باشد، در این بخش روشهای مختلف ایجاد انگیزه و زمینه سازی جلب مشارکت بخش خصوصی جهت فعالیت در سیستم مدیریت پسماندهای جامد ارایه خواهد گردید.

۲-۵- ارایه گزینه جهت تامین هزینه های سیستم مدیریت پسماندهای جامد :

نظر به این اصل مهم که "هرکه زباله تولید می کند می بایست هزینه آن را نیز پرداخت نماید"، در این بخش با توجه به ضوابط و مقررات موجود و نیز هزینه های اجرایی گزینه های پیشنهادی، گزینه های بمنظور تامین اعتبارات مورد نیاز مدیریت پسماند ارایه خواهد شد.

۲-۶- ارایه گزینه های آموزش همگانی و اطلاع رسانی سیستم مدیریت پسماندهای جامد :

یکی از مهمترین ابزارهای لازم در جهت اجرای موفقیت آمیز این طرح، انجام فعالیتهای آموزش فرهنگ توجه به پسماندها جامد و چگونگی همکاری تمامی اقشار جامعه با اجرای طرح می باشد. بر این اساس در این طرح با توجه به روشهای مختلف آموزشی و تبلیغاتی از آنجمله :

- آموزش چهره به چهره به شهروندان
- استفاده از رسانه ها (صدا و سیما، جراید) در ارتقاء سطح آموزش همگانی
- استفاده از بروشورهای آموزشی متناسب جهت اجرای آموزشهای همگانی و تخصصی

- بنر، پلاکارد، پوستر های تبلیغاتی در سطح شهر جهت اجرای آموزشهای همگانی
 - آموزش تخصصی به عوامل اجرایی طرح
- گزینه های مناسبی جهت جلب مشارکت شهروندان ارایه خواهد شد.

مرحله سوم: ارائه برنامه های اجرایی مدیریت پسماند

در این مرحله مشاور با در نظر گرفتن الویت ها و ضرورت های واقعی محدوده مورد مطالعه نسبت به تهیه یک برنامه اجرایی میان مدت پنجساله و دراز مدت ده ساله جهت اجرای سیستم های مدیریت پسماند جامد اقدام خواهد نمود.

- ارایه برنامه تخصیص پسماندهای جمع آوری شده به ایستگاههای پذیرنده
- ارایه برنامه حمل و نقل تا مراکز پردازش و دفع
- ارایه شاخص های کمی طرح جامع مدیریت پسماند
- ارایه برنامه عملیاتی طرح جامع مدیریت پسماند
- ارایه برنامه آموزش جامع مدیریت پسماند
- ارایه برنامه زمانبندی اجرای طرح های مختلف تشریح شده مدیریت پسماند
- ارایه برنامه بودجه و اعتبارات طرح جامع مدیریت پسماند
- ارائه برنامه کنترل و پایش اجرای طرح های فوق الذکر و برنامه ارزیابی آنها در انتهای هر سال از برنامه